

Programme d'éducation
et de formation
tout au long de la vie

Methods
www.languages.dk

Dwar il-manwal tal-kors CALL

II-Werrej

Dwar il-manwal tal-kors CALL (Computer Aided Language Learning)	4
Introduzzjoni għat-Tagħlim tal-Lingwa bl-Għajnuna tal-Komputer	5
Korsijiet ta' Tagħlim fuq l-Internet għall-Għalliema	7
Attivitajiet Interattivi	9
Logħob Avventuruz jew Labirinti Interattivi fuq l-Internet	9
WEBQUESTS.....	9
Awdjo/Vidjo	12
Taħriġ is-Smigħ	12
PODCASTS	12
Telefon Ċellulari (il-mowbajl) – Awdjo Embeddżat	12
WEBCAM/VODCAST	13
Taħriġ Interattiv	14
Taħriġ Grammatikali	14
Imla fejn Meħtieg (Cloze)	14
Tislibiet	15
Sib l-aħjar Sekwenza (jew Sentenzi Mħallta)	15
Tqabbil ta' Kliem, Sentenzi jew Stapi	15
Għażla Multipla	15
Tiftix il-Kelma	15
Logħob fuq Bord	15
Kliem Maqsum	16
Mindomo	16
Clilstore	16
Komunikazzjoni bl-Għajnuna tal-Komputer	17
Blogs (Web Logs)	17
E-Tandem (Tagħlim minn Xulxin Onlajn)	18
Taħdit Onlajn	18
Taħdit Wieħed ma' ieħor	19
<i>Skype</i>	19
<i>MSN Messenger</i>	19
<i>FaceTime</i>	20
<i>Babbel</i>	20
<i>WhatsApp</i>	20
SWebsajts ta' Netwerk Soċċali	20
<i>Facebook</i>	21
<i>LinkedIn</i>	21
<i>Twitter</i>	21
<i>Pinterest</i>	21
<i>Lino</i>	21

Hażna Cloud	22
Dropbox	22
Google Drive	22
Referenzi Onlajn	23
Karta Fonemika Interattiva (Ingliz)	23
Dizzjunarji Onlajn	23
RSS (Rich Site Summary)	24
Tagħlim ta' Lingwi Barranin lil Studenti b'Nuqqas ta' Smigħ	25
<i>Tagħlim dwar studenti torox jew b'nuqqas ta' smigħ .....</i>	25
<i>Għajjnuna biex tgħallem studenti neqsin mis-smigħ permezz ta'</i> <i>materjal awdjo-viżiv .....</i>	25
<i>Is-Sottotitli ta' Materjal Awdjo-Viżiv .....</i>	25
<i>Sottotitli edukattiv għal tfal torox .....</i>	25
Tagħlim tal-Lingwa bl-Għajjnuna tal-Komputer fi ħdan il-qafas ta'	
Tagħlim Ibbażat fuq Biċċa Xogħol	26
<i>Għalxiex it-Tagħlim Ibbażat fuq Biċċa Xogħol? .....</i>	26
<i>Eżempju ta' Pjan ta' Lezzjoni .....</i>	26
Appendiči	30
HOT POTATOES – prodott ta' Half-Baked Software	30
<i>Dehra fuq fuq ta' Hot Potatoes .....</i>	30
<i>Hot Potatoes – JCloze (Jagħmillek Silta bi Kliem Nieqes) .....</i>	31
<i>Hot Potatoes – JMatch (Jiġġenera tqabbil ta' Kliem/Stampi) .....</i>	31
<i>Hot Potatoes – JQuiz (Johloq Kwizis) .....</i>	31
<i>Hot Potatoes – JCross (Jiġġenera Tislibiet) .....</i>	31
<i>Hot Potatoes – JMix (Jiġġenera Kliem Imħallat) .....</i>	31
IL-MENU TAL-LINGWA	31
<i>BGeneratur ta' Logħob fuq Bord .....</i>	32
<i>Generatur ta' Tislibiet .....</i>	32
<i>Tiftix il-Kelma .....</i>	32
<i>Imla fejn Meħtieġ .....</i>	32
<i>Agħmel il-Flexxkards Tiegħek .....</i>	32
<i>Semmi l-Istampi .....</i>	32
<i>Generatur ta' Taħriġ it-Tqabbil .....</i>	32
<i>Għażla Multipli .....</i>	32
<i>Kliem Nieqes .....</i>	33
<i>Kliem Maqsum .....</i>	33
<i>Framework .....</i>	33
<i>Sentenzi Mħawda .....</i>	33
<i>Spiral tal-Kliem .....</i>	33
<i>Lined .....</i>	33

Dwar il-manwal tal-kors CALL (Computer Aided Language Learning)

Originalment ikkompilat: 2002 – 2004, timijiet tal-proġett BP-BLTM

L-ewwel aġġornament: 2005 – 2007, il-proġett POOLS

It-tieni aġġornament: 2010, il-proġett POOLS-2

- Il-kontenut ewlieni kien aġġornat and aktar kontenut gie miżjud fl-2010 minn membri tat-tim minn POOLS-2, li hu proġett ta' Trasferiment ta' Innovazzjoni bbażat fuq l-ewwel proġett tal-POOLS. Il-kontenut tal-manwal se jkun użat minn proġett ieħor ta' ToL, POOLS-M, li juža metodi ta' tagħlim tal-lingwa, u għalhekk wieħed mit-timijiet ta' POOLS-M. L-Universita' tax-Xjenza Applikata tan-Nofsinhar tal-Isvizzera (SUPSI) ħadmet fuq il-lingwa u l-kontenut (editjar) u tat-pariri lit-timijiet tal-proġett POOLS-2.

It-tielet aġġornament: 2014, il-proġett tal-Metodi tal-POOLS

- Il-kontenut ewlieni kien aġġornat biex jimxi mat-tibdil teknoloġiku eżistenti. Xi affarrijiet tneħħew għax skadew jew ma baqgħalhomx użu.

Iż-żidiet saru fid-dawl tal-iżviluppi li bdew iseħħu wara l-verżjoni tal-2010.

L-Executive Training Institute (ETI) Malta ġa ħsieb kemm l-adattament tal-kontenut u kemm l-editjar tal-lingwa tal-din il-verżjoni tal-manwal tal-kors.

Introduzzjoni għat-Tagħlim tal-Lingwa bl-Għajjnuna tal-Kompjuter (TLGħK)

It-Tagħlim tal-Lingwa bl-Għajjnuna tal-Kompjuter (TLGħK) hu spiss ikkonsidrat bħala metodu ta' tagħlim tal-lingwa, imma dan mhux eżattament il-każ. F'TLGħK tradizzjonali l-metodoloġija kien aktarx ibbażata fuq komportamentiżmu bħallikieku 'tagħlim programmabbli', fejn il-kompjuter jiċċekkja xi jdaħħal l-student u jagħti feedback u jmexxi għal attivita' adattata. F'TLGħK modern l-enfasi hi fuq komunikazzjoni u taħriġ.

Aktar riċentament, tfaċċa t-terminu Tagħlim Imtejjeb bit-Teknoloġija (*Technology-Enhanced Learning*). Taħt dan it-terminu umbrella nsibu teknoġiġi edukattivi, klassijiet imtejja bit-teknoloġija (hardwer), jew Teknoloġija tal-Informazzjoni u Komunikazzjoni għat-tagħlim fil-klassi. It-Tagħlim Imtejjeb bit-Teknoloġija jista' jfisser ukoll tagħlim mat-teknoloġija (b'għodod konixxittivi) għall-maqlub ta' tagħlim bit-teknoloġija. Aspett ieħor ta' dan it-tip ta' Tagħlim hu tagħlim elettroniku, li jista' jitqies bħala l-użu tat-teknoloġija biex jittieħed tagħlim massimu f'ambjent ta' kors imfassal tajjeb li jista' joffri studenti għażla ta' ħin, post u andament komdu, u jenfasizza stili ta' tagħlim differenti.

(TEL Committee, University of Texas: p.6)

https://www.utexas.edu/provost/research/TEL_Report_2004.pdf

F'dawn l-aħħar snin l-iżvilupp mgħaġġel ta' apparat ta' kompjuter li jingħarr wassal it-teknoloġija anki fil-klassi li sa 20 sena ilu ma konniex noħolmu li ssir. Is-sehem tal-kompjuter fit-TLGħK inbidel radikalment minn 'dħul fil-kompjuter – kontroll – feedback' għal maniġġjar tal-komunikazzjoni b'testi, awdjo u vidjo. Importanti li tiftakar li t-terminu 'kompjuter' mhux limitat għal Kompjuter Personal, MAC jew LINUX imma sewwasew għal apparat elettroniku li issa jista' jingħarr fi bwietna.

Mistoqsija li tinqala' dwar l-għodod fl-istudju tat-TLGħK hi 'Kif nistgħu nużaw it-TLGħK għat-tagħlim ta' lingwi li ma tantx jintużaw jew jiġu mgħallim?' Żomm f'moħħok li t-TLGħK mhux maħsub biex jieħu post prattiċi diġa' wżati fit-tagħlim. L-istudenti m'għandhomx joqogħdu quddiem kompjuter biex jitgħallmu lingwa, imma għandhom jitgħallmu lingwa li kultant iġġegħlhom jużaw kompjuter għall-iż-żgħix. Għaldaqstant, it-TLGħK hi għoddha u mhux metodu li jiffacilita t-tagħlim. Fl-ippjanar tat-TLGħK hu importanti li tifhem kif wieħed jitgħalleml lingwa. It-tagħlim tal-lingwa hu proċess konixxittiv, ir-riżultat tal-ipproċessar tal-istudent innifsu tad-dħul tal-lingwa. Mhumiex l-ispjegazzjonijiet li huma l-qofol ta' dak li wieħed qiegħed jitgħalleml imma il-process. Il-forma u t-tifsira jistgħu jingħataw minn għalliem u minn kompjuter, li jwasslu li wieħed jifhem il-forma u t-tifsira – imma l-użu tal-lingwa u l-akkwist tagħha jinkisbu mill-kuntest tat-topik li jkun studjat. Minn dak li diġa` jaf dwar it-topik, l-istudent jipproċċessa d-ħħul u jiffittjah fis-sistema lingwistika tiegħi. Dak li jaf dwar il-lingwa mhux biss ikun rekordjat imma sewwasew mibni mill-istudent – b'hekk jeħrif l-akkwist tal-lingwa. Il-komputers ma jagħlux kummenti imma jiffacilitaw billi jipprovu mezz għal dan.

Dejjem kien hemm il-biża' tal-aspett soċjali waqt it-tħaddim tal-TLGħK u t-tagħlim imqabba mal-internet. Kien hemm il-fehma li l-komunita` li tuża l-kompjuter hi nieqsa minn relazzjonijiet soċjali. Madanakollu, diversi prezentazzjonijiet waqt konferenzi tal-EUROCALL urew li klassijiet tat-tagħlim imqabba mal-internet u li jagħmlu konferenzi bl-awdjo fil-fatt żviluppaw sens b'saħħtu ta' komunita` soċjali. (eż.: “*The Loneliness of the Long-Distance Teacher: The Role of Social Presence in the Online Classroom.*” ta' Tammelin Maija mill-Iskola tal-Ekonomija ta' Helsinki, Helsinki, il-Finlandja u prezentazzjoni oħra “*Fostering (pro)active language learning through MOO*” ta' Lesley Shield, Open University, Milton Keynes, ir-Renju Unit).

Web 2.0 ukoll ħalli l-impatt tagħha fuq id-dinja llum. Fl-Ewropa diffiċli ssib studenti li mhumiex membri ta' sit ta' netwerk soċjali. Il-komunikazzjoni bl-għajnejn m'għadhiex attivita` solitarja, għax komunitajiet li jużaw l-internet qiegħdin jiżdiedu.

Il-qasam tan-netwerk soċjali sar tassew mod ta' ħajja għal dawk li jridu jitgħallmu llum u li huma mdorrijin b'komunitajiet fuq l-internet. TLGħK għalhekk japplika għal dawn l-istudenti b'mod familjari għalihom. Dan jista' jwassal għal aktar motivazzjoni, għax issa t-tagħlim m'għadux is-soltu tagħlim bil-karta u l-lapes imma jħaddan għadd ta' għodod teknoloġiči wżati fil-ħajja ta' kuljum.

It-TLGħK joffri 'l-għalliem u 'l-istudent għadd ta' għodod u attivitajiet li, meta jkunu ppjanati sew bħala parti mill-klassi pedagoġika, jassistu fil-process tat-tagħlim tal-lingwa.

Korsijiet ta' Tagħlim fuq I-internet għall-Għalliema

TLGħK jagħti lill-għalliema l-possibbila` li jagħmlu t-tagħlim tal-lingwa aktar ħaj u impenjattiv, imma biex iseħħ dan I-ġħalliema jrid ikollhom ħila tajba fit-thaddim tal-kompjuter. Hafna għalliema żgħar huma midħla sew tal-qasam digħiġli imma xi għalliema kbar qatt ma kellhom l-opportunita` jistudjaw it-teknoloġija – jista' jkun li xi għalliema kbar studjaw il-kompjuter imma, meta tqis kemm tiżviluppa malajr it-teknoloġija, mhux kapaċi jużaw dak li jafu. Fis-Simpożju Annwali tal-CALICO, 1993, li sar fil-kampus tal-Kulleġġ William and Mary f'Williamsburg, ir-Rettur laqa' I-partecipanti bil-kliem: "Il-komputers qatt mhuma se jieħdu post I-ġħalliema, imma I-ġħalliema li jużaw il-komputers se jieħdu post dawk li ma jużawhomx." Għalhekk hu importanti li għalliema li ma telgħux jafu jużaw il-kompjuter jagħmlu ħilithom biex isiru midħla tiegħu.

Hawn taħt tista' ssib xi wħud mill-ħafna istituzzjonijiet li joffru għajjnuna lill-għalliema biex jitħarrġu fit-tagħlim tal-kompjuter:

ECDL (European Computer Driving License)

www.ecdl.org

*"Il-Fondazzjoni ECDL hi l-awtorita` internazzjonali tal-programm ta' certifikazzjoni fil-ħiliet tal-kompjuter ECDL / ICDL. Il-kwalita` u reputazzjoni tal-programmi ta' certifikazzjoni tagħna mibnija fuq aktar minn għaxar snin ta' esperjenza b'success fl-għoti ta' programmi ta' certifikazzjoni fit-Teknoloġija tal-Information u Komunikazzjoni (ICT) lil miljuni ta' nies b'lingwi differenti madwar id-dinja."*ⁱ

L-ECDL hi organizzazzjoni li qiegħda hemm biex taqdi lil dak li jkun. Jekk int kemm kemm taf jew tixtieq issinn il-ħiliet ewlenin fil-qasam tal-kompjuter, L-ECDL għandha korsijiet biex jaqdu.

L-ECDL toffri wkoll korsijiet immirati għall-ġħalliema u studenti. Għall-ġħalliema, għandha l-ġhan li tkabibrilhom il-kunfidenza, turihom teknika li tifrankalhom il-ħin, ittejjeb il-prattiċi tat-tagħlim u tkabar il-ħiliet marbuta mal-komunikazzjoni bil-kompjuter.

ICT4LT (Information & Communication Technology for Language Teachers)

www.ict4lt.org

*"I-ġħan ewljeni tal-progett ICT4LT kien li bl-għajjnuna tal-Web jiprovvdi materjal għal taħriġ fl-ICT lill-ġħalliema tal-Lingwi Moderni Barranin, inkluż I-Ingliz bħala lingwa barranija."*ⁱⁱ

ICT4LT jiprovvdi 4 moduli immirati għal ħtiġijet differenti tal-ġħalliema tal-lingwa li bihsiebhom jew diga` jużaw I-ICT biex jgħallmu.

L-Ewwel Modulu jiffoka fuq għarfien u ħila bażika, jintroduci it-teknoloġiji ġodda li min južah, il-vantaġġi tagħhom għal min jitgħallem u jgħallem il-lingwa, hardwer u softwer tal-kompjuter li I-ġħalliemi għandu jkun midħla tiegħu, I-ghodod tat-test u kif jintużaw, Internet u TLGħK (Tagħlim tal-Lingwa bl-Ġħajjnuna tal-Kompjuter).

It-Tieni Modulu (livell intermedjarju) jipprovo informazzjoni dwar il-metodologija tat-TLGħK (kif tuża l-multimedja u riżorsi online u offline) and jagħti introduzzjoni għal programmi ta' konkordanza fi klassijiet ta' lingwa moderna barranija.

It-Tielet Modulu jagħti ħarsa lejn aspetti bħal disinn ta' softwer għal TLGħK, ħolqien ta'siti elettroniċi, teknoloġija tal-lingwa umana, u jagħti l-possibbilta` li tiżviluppa ħiliet maniġerjali specifiċi meħtieġa biex tmexxi centrū multimidja lingwistiku.

Ir-Raba' Modulu – Assessjar bl-Għajnuna tal-Komputer – hu kemm sfida kif ukoll possibbilta` tajba biex tħaffef il-ħajja tal-ghalliem u tagħmilha aktar interessanti.

Executive Training Institute Malta (ETI Malta)

<http://www.etimalta.com>

ETI Malta jipprovo 'l-għalliema 2 korsijiet marbuta mat-Teknoloġija tal-Informazzjoni u I-Komunikazzjoni – Tishīħ fil-ħiliet tat-Teknoloġija tal-Informazzjoni u I-Komunikazzjoni u Tagħlim Imtejjeb bit-Teknoloġija.

Tishīħ fil-ħiliet tat-Teknoloġija tal-Informazzjoni u I-Komunikazzjoni – ġimgħa waħda

Tagħlim Imtejjeb bit-Teknoloġija – ġimaghtejn

Dawn iż-żewġ korsijiet huma bbażati fuq ir-riżultati ta' korsijiet POOLS li saru qabel, u jkopru ħafna mill-ghodod imsemmija f'dan il-manwal tal-TLGħK. Dawn il-korsijiet li huma prattiċi ħafna huma mfassla biex jissudaw lill-ghalliema li jistgħu jħossuhom megħluba mit-teknoloġija llum, jew li jixtiequ jintegraw it-teknoloġija fil-klassijiet tagħhom.

Attivitajiet Interattivi

Logħob Avventuruż jew Labirinti Interattivi fuq l-Internet

Logħob avventuruż huma rwoli milgħuba bis-saħħha ta' kompjuter fejn il-partecipanti jiġu pprezentati b'sitwazzjonijiet li jinvolvu teħid ta' deċiżjonijiet li jridu jħabbtu wiċċhom magħhom. Il-lagħba jagħiżlu x'għandhom jagħmlu u jdaħħlu r-riżultat bħala test, taħdit (softwer li jagħraf it-taħdit) jew billi jagħfus minn sett ta' għażiex. Minn dak li jdaħħlu, il-programm joqgħod għas-sitwazzjonijiet imnissla / jagħti feedback.

Labirinti interattivi mhumiex daqshekk komuni daqs kemm kienu qabel imma xorta għadhom jassorbuk. Nuqqas f'dawn il-labirinti interattivi (bħal Quandary) hu li jafu jieħdu xi ftit biex tistallahom. Mill-banda l-oħra, darba installati ma jkunx hemm bżonn aktar indħil mill-ghalliem. Barra minn hekk, labirinti jistgħu jifasslu b'mod li ma jispiċċaw qatt – min južahom jibqa' ‘mitluf’ fit-tidwir isolvi l-problemi u jwieġeb il-mistoqsijiet.

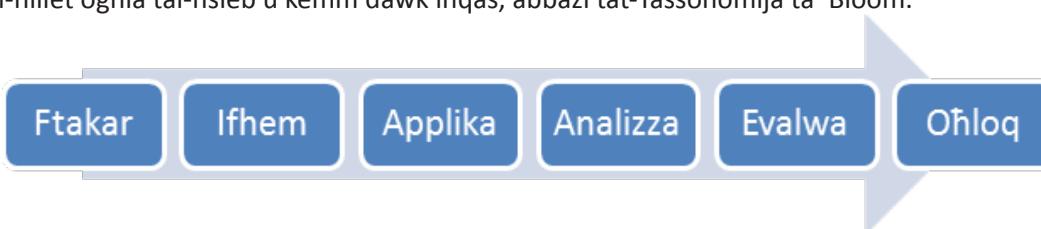
Logħob avventuruż jista' jkun fih gost ġmielu meta jkun mibni għal dawk li qegħdin jitgħallmu lingwa, imma sfortunatament ftit biss kienu ddisinjati għal-lingwi inqas mgħallma. Eżempju Portużi tajjeb, Uma Aventura na União Europeia, ta' Teresa Pacheco, għalliema l-ESES – Escola Superior de Educação de Santarém tista' ssibu hawn:

<http://nonio.eses.pt/asp/europa/index.htm>

Ara: Quandary - <http://www.halfbakedsoftware.com/quandary.php>

Webquests

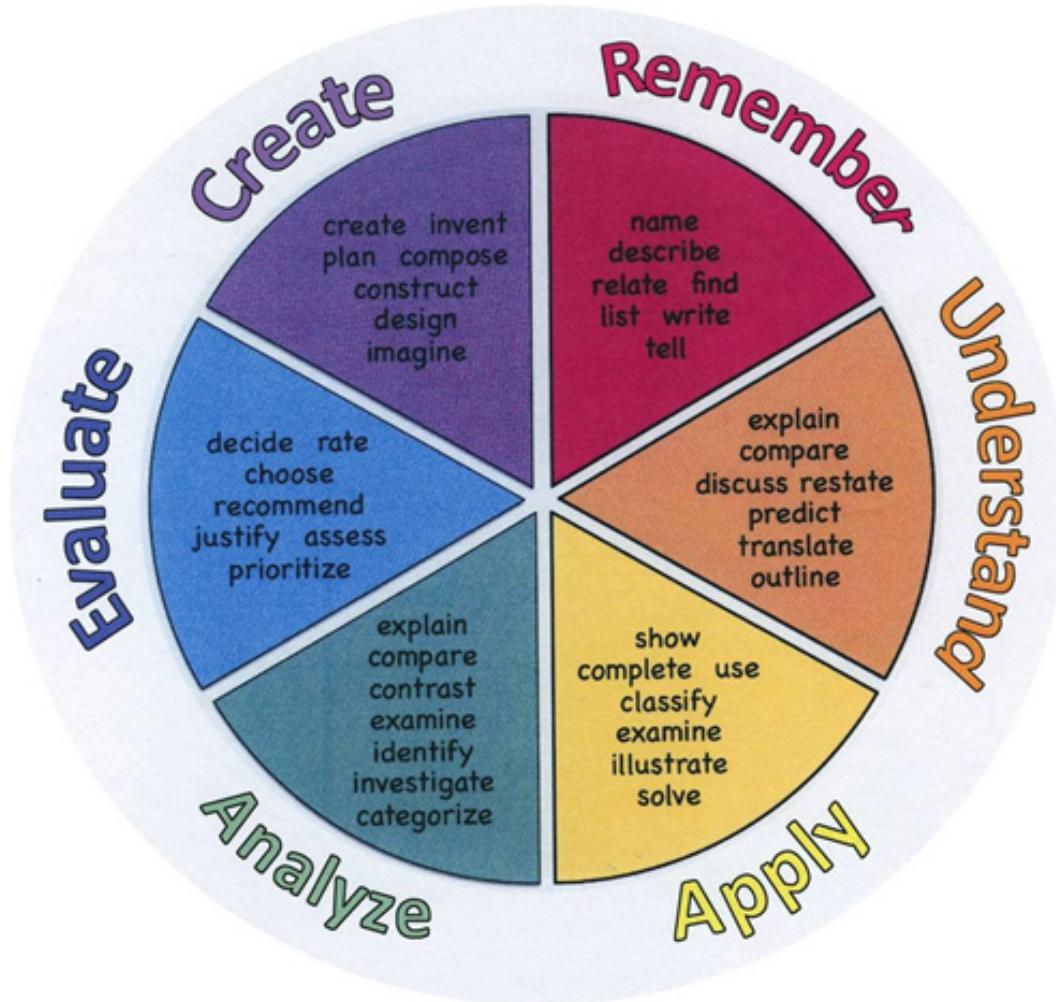
WebQuest hi attivita` fejn l-istudent iwieġeb mistoqsijiet u /jew jiġbor informazzjoni minn riorsi misjuba l-aktar fuq il-web. Dak li jkun qiegħed jitgħallek jiġi ggwidat lejn lista ppreparata ta' riżorsi fuq l-Internet. Dan ifisser li l-ghalliem jipprovd i l-istudent dawk il-ħoloq (links) li jeħtieg. WebQuests imfassla biex jiffokaw fuq l-użu u l-analizzazzjoni tal-informazzjoni aktar milli t-tifx tagħha. WebQuest hi mfassla biex timmira kemm il-ħiliet ogħla tal-ħsieb u kemm dawk inqas, abbaži tat-Tassonomija ta' Bloom.

Hi l-ħiliet tal-ħsieb mill-inqas

għall-ogħla

Dan isir billi dawk li qegħdin jitgħallmu jingħataw taħriġ imsejjes fuq ċerti kelmiet interrogattivi li jeħtiegu ħiliet partikulari tal-ħsieb biex jitwettqu.

Bloom's Wheel: <http://morethanenglish.edublogs.org>

Il-mudell ta' WebQuest ġie żviluppat fil-bidu tal-1995 fl-Universita` tal-Istat ta' San Diego minn Bernie Dodge u Tom March, u wara ġie spjegat fuq fuq fi Some Thoughts About WebQuests.

Meta taħlaq WebQuest, hu importanti li tiftakar li hemm struttura fissa li trid timxi magħha:

1. Daħla - Introduċi l-WebQuest lill-istudenti mingħajr ma tidħol fid-dettall. Xi ħaġa fuq fuq biżżejjed.
2. Taħriġ - Spjega fid-dettall it-taħriġ lill-istudenti.
3. Proċess - Kif se jaħdmu t-taħriġ l-istudenti? Mnejn se jsibu l-informazzjoni meħtieġa biex jagħmlu t-taħriġ? Hu importanti li tillimita l-għadd ta' websajts biex l-għalliem ikun jaf x'qiegħed ifitterx l-istudent.

4. Evalwazzjoni – Spjegazzjoni tal-kriterji tal-assessjar.
5. Għeluq – L-għeluq għandu żewġ għanijiet. L-ewwel nett itemm it-taħriġ. It-tieni nett jinvolvi aktar studju jekk ikun meħtieg.

Il-problema ewlenija fl-użu tal-metodu tal-WebQuest għal-lingwi inqas mgħallma hi l-livell tal-lingwa tal-websajts (ġeneralment għoli ħafna), u li għal xi lingwi l-kontenut jista' jkun limitat.

Ara:

- Webquest.org <http://webquest.org/index.php> biex titgħallem aktar dwar WebQuests u taċċessa arkivju tal-WebQuest.
- Zunal WebQuest Maker <http://zunal.com/> – mezz b'xejn biex tagħmel WebQuest fuq il-web.

Awdjo/Vidjo

Taħriġ is-Smigħ

Attivitajiet ta' taħriġ is-smigħ huma bla dubju neċessarji fi klassi tal-lingwa. Biż-żmien il-kompjuter daħal flok it-tejp rikorder kompletament u kważi neħha l-ħtieġa ta' CD player. Hu eħfek li tmur lura għal fejn trid billi tressaq it-track bar milli żżomm il-buttna biex tirriwajndja tejp.

Podcasts

Podcasts huma fajls tal-awdjo fuq l-internet li jistgħu jinstemgħu dirett fuq l-internet jew jitnizzlu fuq kull apparat li jista' jerġa' jsemmagħhom. BL-užu tal-format RSS, Atom jew Yahoo, is-semmiegħha jistgħu jagħżlu li jabbonaw għal kanali tal-podcasts li jinfurmaw lil min jużahom dwar podcasts ġoddha li jistgħu jitniżżlu. Id-'dashboards' jew 'qarrejja' li jintużaw biex jiċċeniljaw l-informazzjoni tal-podcast lil min jużaha jsejhulha 'podcatcher'. Xi wħud minn dawn saħansitra jniżżlu l-podcast awtomatikament.

Ara dawn ir-rikorders:

- www.podomatic.com – rirrikordja direttament fuq l-internet u isma' fuq plejer imdaħħal fih
- www.audacity.org – irrikordja fuq il-kompjuter tiegħek biex tqassmu onlajn jew offlajn

Eżempji ta' siti ta' Podcasts (Scottish Gaelic):

- http://www.bbc.co.uk/scotland/alba/fogħlam/learngaelic/an_litir_bheag/index.shtml
- <http://www.bbc.co.uk/scotland/alba/fogħlam/learngaelic/litir/index.shtml>

Ara dawn il-Podcatchers:

- <https://www.apple.com/itunes/> – misjuba fuq iPhone je iPad
- <http://www.getmiro.com/>

Xi ħoloq għall-Podcasts jinsabu fuq is-sit elettroniku ta' POOLS www.languages.dk jew fuq il-blogg ta' POOLS <http://pools3.wordpress.com/>

It-Telefon Ċellulari (il-mowbajl) – Awdjo Embeddjat

Ħafna għalliema tal-lingwa u studenti japprezzaw meterjal għat-tagħlim li jħaddan kemm il-lingwa miktuba kif ukoll il-lingwa mitkellma. Imma l-ħolqien ta' fajls tal-awdjo kien aktar kompless mill-ħolqien ta' fajls bit-test. Dan l-aħħar saru għadd ta' tentattivi biex jagħmlu użu mit-teknoloġija tat-telefon digħiġi għal dan is-iskop. Eżempju ta' dan insibuh fuq www.ipadio.com.

Bl-İpadio tista' tuża linja fissa jew mowbajl biex tirrikordja messaġġ mitkellem daqslikieku qiegħed tkallix messaġġ fuq l-answering machine. Dan il-messaġġ mill-ewwel jinbidel f'fajl tal-awdjo fuq l-internet bil-ħila URL uniku tiegħu. Xi haġa oħra hi traskrizzjoni awtomatika, li tagħtik verzjoni bil-miktub tal-messaġġ bl-Ingliz (waqt li tavżak li aktarx ikun hemm xi nuqqasijiet fit-traskrizzjoni).

Biex jintuża dan is-servizz, wieħed irid joħloq kont ma' Ipadio. M'hemmx spejjeż għal konsumaturi individwali ħlief spejjeż tat-telefon, għalkemm Ipadio joffri servizz ta' neġozju. Id-dettalji jinsabu fuq il-websajt. Meta toħloq kont tkun trid tagħti 'l-Ipadio xi dettalji, fosthom żewġ numri tat-telefon li tkun trid tuża. Mill-banda l-oħra, tingħata Numru ta' Identifikazzjoni Personali li tuża kull meta cċempel biex tirrikordja. Il-proċedura kollha hi sempliċi ħafna, u tista' tikkanċella rikording kemm-il darba ma jogħġebokx. Hawn għandek xi eżempji magħmulu min Gordon Wells. Ir-rikordinġi miġbura minn Gordon (il-“phlog” – phone log) jinsabu fuq is-sit Ipadio nnifsu:
<http://www.ipadio.com/phlogs.asp?section=2&phlog=17959&itemtype=phlog>
Jekk tagħfas “more” fuq xi wieħed mill-phonecasts imniżżla fil-lista, tingħata aktar informazzjoni, li xi drabi tħinkludi traskrizzjoni bl-Ingliż.

Hemm ukoll spazju għall-kummenti. Pereżempju:

<http://www.ipadio.com/phlogs/GordonWells/2010/02/19/Gordons-phlog-Talking-to-Archie-Campbell>

Ta' min jinnota li t-traskrizzjoni fil-phonecast t'hawn fuq tneħħiet bil-funzjoni tal-editjar. Hawn għandna eżempju ta' traskrizzjoni mhix editjata bil-magna:
<http://www.ipadio.com/phlogs/GordonWells/2010/02/09/Gordons-phlog-3rd-phone-cast>

IQ'kuntest ta' tagħlim tal-lingwa meħtieġa attenzjoni b'din il-facilita` - imma tista' titgħallem anki billi tikkoreġi l-iż-żbalji! Il-kwalita` tal-ħoss hi importanti wkoll, u ħafna drabi tiddipendi fuq il-kwalita` tal-konnessjoni tat-telefon. Ta' min jinnota li, barra mill-funzjoni tal-phonecast, hemm ukoll l-għażla li ttella' l-MP3 ‘tradizzjonali’. Mela jekk diga` għandek fajls irrikordjati fuq il-kompjuter tiegħek, xorta tista' tuża dawn bl-Ipadio.

Fl-aħħar hemm għandek ukoll il-possibbilta` tajba li tillowdja minn naħa għal oħra għal iddaħħal il-phonecasts f'meżzi ta' komunikazzjoni oħra bħal Facebook, Twitter jew kull blogg li jista' jkollok. Din hi utli ħafna għal għalliema tal-lingwa għaxx tħallik toħloq f'format li trid il-materjal multimidja tiegħek fuq il-web. Pereżempju, Gordon beda jdaħħal kemm awdjo (Ipadio) u kemm vidjo (YouTube) fil-blogg tal-proġett Island Voices:
<http://guthan.wordpress.com>.

Webcam/Vodcast

Podcast tal-Vidjo (imqassra vidcast jew vodcast) hu terminu wżat għat-tixrid ta' klipps ta' vidjos mitluba onlajn bl-ghajnejha ta' Atom jew RSS. It-terminu hu evoluzzjoni speċjalizzata għall-vidjo. Hu mnissel mill-podcast ġeneralment ibbażata fuq awdjo u tirreferi għat-tixrid ta' vidjo fejn l-RSS hu wżat bħala stazzjon tat-televixin li konsumaturi jistgħu jabbonaw għalih billi jużaw Kompjuter Personali, Televixin, čentru tal-midja jew apparat mobbli tal-multimedja.

Ara:

- <http://windows.microsoft.com/en-us/windows-live/movie-maker> - fsoftwer b'xejn biex teditja films u li jħallik tirrikordja dirett mill-webcam
- <https://www.apple.com/quicktime/download/> - softwer tal-Mac b'xejn li jħallik tirrikordja dirett mill-webcam

Minn server tal-web, podcast tal-vidjo jista' jitqassam bħala fajl jew strimjat. Iż-żewġ metodi għandhom il-vantaġġi u l-iżvantagġi tagħhom. Meta tniżżeż podcast tal-vidjo sħiñ bil-quddiem jippermettilek li tara l-vidjo offlajn fuq, ngħidu aħna, fuq apparat tal-midja li jista' jingarr. L-istrimming jippermettilek tfitħex u tagħżel (billi taqbeż partijiet mill-fajl) bla ma tniżżeż il-podcast tal-vidjo kollu, statistika aħjar u inqas spejjeż għas-servers; madankollu jista' jkun hemm waqfien waqt li tkun tara l-vidjo minħabba dewmien waqt it-trasferiment.

- <http://www.youtube.com> – jippermettilek tistrimja vodcasts onlajn
- <http://www.dropbox.com> – mod kif tista' tissejvja online u tniżżeż li jibgħatlek ħaddieħor

Taħriġ Interattiv

Taħriġ interattiv hu mezz tajjeb ħafna kif l-istudenti jipprattikaw mingħajr il-preżenza tal-ghalliem. L-ghalliema jistgħu jfasslu għadd ta' taħriġ li jkun relatat direttament mat-tagħlim tagħhom, u jikkonvertu dawn f'format html, li jkun jista' jiġi aċċessjat minn ħażna bħal ma hi Dropbox.

Taħriġ Grammatikali

Hemm biss ffit programmi tal-grammatika għal-lingwi inqas mgħallma u spiss jittrassferixxu t-taħriġ kif ikun fil-kotba għall-kompjuter, bl-istess riżultati fjakki. Imma bħalissa sit-elettroniku grammatikali ta' min jirrakkomandah hu VISL: <http://visl.sdu.dk>. VISL tħisser Visual Interactive Syntax Learning u hu progett ta' riċerka u żvilupp fl-Istitut tal-Lingwa u Komunikazzjoni, Universita` tan-Nofsinhar tad-Danmarka – Odense Campus. L-istaff u l-istudenti f'dan l-istitut ilhom ifasslu u jimplementaw għodod grammatikali għall-edukazzjoni u r-riċerka bbażati fuq l-internet minn Settembru tal-1996.

Għall-ewwel erba' lingwi biss kienu involuti: l-Ingliż, il-Franciż, il-Germaniż u l-Portugiż. Ħafna lingwi oħra llum ngħaqdu mall-proġett – bħalma jidher min-numru dejjem jikber taż-żidiet fil-lista tal-lingwi.

Dawn 'l-għodod' jinsabu fuq VISL:

- Analizi Grammaticali (sentenzi analizzati minn qabel u analizzazzjoni tal-funzjoni grammaticali b'mod awtomatiku)
- Logħob u Kwiz (ittestjar ta' klassi ta' kelma u topiks grammaticali oħra)
- Tiftix tal-Korp (aċċess għall-BNC (British National Corpus) u korp ta' lingwi oħra)
- Traduzzjoni automatika

Imla fejn Meħtieġ (Cloze)

F'dan it-tip ta' taħriġ l-istudent irid jimla kliem nieqes minn silta biex jgħaqqadha.

Ara:

- Hot Potatoes – JCloze (Ara l-Appendici)
- The Language Menu (Ara l-Appendici)

Tislibiet

It-tislibiet huma mfittxija ħafna mill-istudenti u, meta mibnija fuq il-vokabularju li l-istudenti jkunu għadhom kemm ħadmu fuqu, jistgħu ikunu għoddha tajba bħal taħriġ wara l-lezzjoni.

Ara:

- Hot Potatoes – JCross (Ara I-Appendiči)
- The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Sib l-aħjar sekwenza (jew sentenzi mħallta)

F'dan it-taħriġ sentenza jew storja tinqasam f'biċċiet imħallta biex l-istudenti jerġa' jibni mill-ġdid is-sentenza jew l-istorja.

Ara:

- Hot Potatoes - JMix(Ara I-Appendiči)
- The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Tqabbil ta' kliem, sentenzi jew stampi

Din l-attività `tista' tkun utli għal għadd ta' affarrijiet anki għal taħriġ tal-vokabularju fejn student jgħaqqa qad kliem ma' stampi relatati. JMatch jista' joħloq flexxkards għall-prattika tal-vokabularju.

Ara:

- Hot Potatoes - JMatch (Ara I-Appendiči)
- The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Għażla Multipla

Dan it-tip ta' taħriġ jiswa ħafna biex tiċċekkja malajr x'fehem student minn informazzjoni li sema', qara, ra u l-bqija.

Ara:

- Hot Potatoes - JQuiz (Ara I-Appendiči)
- The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Tiftix il-Kelma

Attivitajiet ta' tiftix il-kliem jinżlu tajjeb mal-istudent u jistgħu jiswew biex jikkonsolidaw dak li jkun sar.

Ara: The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Logħob fuq Bord

Dan jista' jsir bejn tnejn jew fi gruppi żgħar. Logħob fuq bord jista' jitfassal dwar kull kuntest u addattat għal kull aspett lingwistiku.

Ara: The Language Menu (Ara I-Appendiči)

Kliem maqsum

Għodda tajba biex tgħallem jew issaħħa h il-prefissi u s-suffissi.

Ara: The Language Menu (Ara I-Appendici)

Mindomo

Mindomo <http://www.mindomo.com/> hu għodda ta' mind-mapping b'xejn li dawk li jużaha jistgħu joħolqu, jaraw u jaqsmu ma' ħaddieħor mind-maps dettaljati fil-web-browsers tagħhom. Il-mind-maps jistgħu jintużaw għal brainstorming, ippjanar u ħwejjeg oħra. Minħabba l-aspett viżwali tagħhom, il-mind-maps huma għodda essenzjali għal dawk li jaħdmu aħjar bl-għajnejha tal-viżwal.

Aspett interessanti ta' Mindomo hu li jistgħu jinkorporaw multimedja. Pereżempju, f'mind-map dwar animali, l-ghalliem jista' jgħaqqa qad vidjo dwar iljuni jew iżid xi biċċa awdjo jew anki test ma' xi topik jew sottotopik. Tista' wkoll turi relazzjonijiet bejn sottotopik u ieħor.

Clilstore

Clilstore hu mod faċli kif fuq il-web tista' tagħmel paġna b'vidjo, grafika u test fejn il-kliem kollu hu l-linkjat ma' dizzjunarji onlajn.

"Clilstore uses Wordlink, a WWW based facility which links arbitrary webpages automatically, word by word with online dictionaries. And Wordlink (see P22) in turn uses Multidict (see P22), a multiple dictionary look-up facility which makes use of freely available online dictionaries. Both Wordlink and Multidict were developed as part of the European funded POOLS-T project (2008-2010) and their development is continuing as part of the present TOOLS project." ⁱⁱⁱ

Is-softwere hu b'xejn u mingħajr żamma tad-drittijiet (CopyLeft) u fuq il-websajt tista' ssegwi l-istruzzjonijiet pass pass minn fuq vidjo kif tagħmel paġna tal-web u ttellagħha onlajn billi tuża Dropbox li tagħtik żewġ gigabits ta' spazju fuq il-web, biżżejjed għal mijiet ta' junits ta' CALL maħluqa fil-Clilstore.

Clilstore jista' jillinkja għal aktar taħriġ (bħal Hot Potatoes – ara isfel) li jista' jinħażen onlajn.

Clilstore jinsab – www.multidict.net/clilstore

Komunikazzjoni bl-Għajjnuna tal-Komputer

Bloggs (weB Logs)

It-terminu **blogg** imnissel minn **weblog** u jirreferi għal websajt li tkun aġġornata regolarmen b'kummenti ġodda li jkun imqiegħdin f'ordni chronologiku bil-maqlub b'mod li l-aħħar kumment ikun dejjem fuq nett tal-blogg. Dawk li jużaw il-blogg isejħulhom **blogers**, u meta tikteb kumment fuq il-blogg tkun qiegħed **tibbloggja**.

Il-bloggs għandhom għadd ta' karatteristiċi tipiči li jagħmlu l-pubblikazzjoni onlajn tassew effettiva u versatili. Jistgħu jinħalqu fi ffit passi billi timxi mal-istruzzjonijiet ta' min jipprovdihom u inti tista' tiddeċiedi jekk ikunx hemm kittieb wieħed jew aktar, bħal ngħidu aħna fi blogg bejn klassi.

Kull kumment jew aġġornament għandu titlu u ħin biex il-qarrej jieħu idea dwar xiex ikun il-blogg u meta ġie ppubbli. Dan kollu jiġi arkivjat awtomatikament. Tista' ssib jew tirkupra xi kumment billi tfittxu jew billi tqalleb fl-arkivji. Faċċi tippubblika għaliex il-bloggs jipprovd galbu li ma jeħtiegx ħila kbira biex juntuża. Billi tagħfas fuq il-kelma 'Kumment' taħt il-post fejn se jsir il-kumment, il-qarrej jista' jittajpjha l-opinjoni tiegħi dwar kumment f'galbu ieħor.

Għalkemm l-aqwa aspett ta' blogg hu l-paġna ta' quddiem tiegħi, il-blogg jista' wkoll ikollu paġni għalihi li jistgħu jifethu minn sidebar jew buttuna fuq. Din tagħmilha utli għal għalliem li jixtieq iż-żid aktar informazzjoni għall-klassi, bħal taħriġ barrani, ritratt tal-klassi, l-aħjar idea u l-bqija.

Il-bloggs mhumiex biss għal fajls b'kontenut testwali. Jistgħu jkollhom tista' tgħid kull tip ta' data bħal hyperlinks, grafika, preżentazzjonijiet, spreadsheets u fajls tal-awdjo jew vidjo – li jagħmluhom interesanti speċjalment għal għalliema tal-lingwi għax jipprovdu multimedja.

Jekk ikollhom għażla ta' RSS, il-qarrej ja jistgħu jabbonaw fi blogg u b'hekk ikunu mgħarrfa awtomatikament meta jsir xi tibdil.

Dawn il-karatteristiċi juru kemm huma utli bloggs f'ambjent ta' tagħlim ta' lingwa għax iservu biex jiżviluppaw il-ħiliet tal-qari, il-kitba u l-komunikazzjoni.

Bħala għalliem tal-lingwi għandek mnejn titħajjar tibda blogg tal-klassi li bih tista':

- Tipprovdi siltiet għall-qari onlajn għall-istudenti tiegħek
- Tiprovdi materjal addizzjonali bħal klips ta' awdjo jew vidjo, stampi, tabelli u l-bqija
- Torganizza r-riżorsi tal-internet għall-klassi billi tipprovdi ħoloq utli
- Tagħti istruzzjonijiet, taħriġ
- Iggiex-żejjel l-istudenti jipprattikaw jiktbu (għal udjenza)
- Tghaddi l-kummenti tiegħek
- Toħloq diskussjoni qalb l-istudenti

- Tinkoräggixxi evalwazzjoni ta' student għal ieħor u sapport għal xulsin
- Tagħmel xogħol fuq proġetti u ġġiegħel l-istudenti jirregistraw il-progress tagħhom
- Tesperimenta biex issib anki aktar użu ta' dawn il-bloggs...

Ara:

- www.wordpress.com
- www.blogger.com
- www.blog.de

e-Tandem (Tagħlim minn xulxin onlajn)

L-aqwa mod kif titgħallem lingwa barranija hu bil-komunikazzjoni ma' bniedem li twieled f'dik il-lingwa u li jixtieq jitgħallem il-lingwa tiegħek. Hi sitwazzjoni fejn tagħti u tieħu, fejn inti tkun l-għalliem (tal-lingwa tiegħek) fl-istess waqt li tkun student (tal-lingwa barranija).

e-Tandem jew tagħlim minn xulxin onlajn bl-għajnejha tal-kompjuter hu differenti minn tagħlim wiċċi imb wiċċi minħabba li fih ammont ikbar ta' opportunitajiet komunikattivi. Mill-banda l-oħra, tandems wiċċi imb wiċċi jistgħu jkunu diffiċli biex torganizzahom u għaljin.

Ara:

- <http://www.languages.dk/methods/tandem.html>
- aqra aktar dwar tagħlim minn xulxin onlajn u ara vidjos dwar dan
- <http://www.slf.ruhr-uni-bochum.de/> - The European Tandem Network
- <http://www.babbel.com/go/friendsabroad> - Netwerk vast tat-Tandem

Taħdit Onlajn

Chat rooms jew taħdit onlajn jista' jkun esperjenza utli għal min ikun jitgħallem lingwa. F'taħdit onlajn dawk li jkunu jitgħallmu jitqaqgħu u jitħaddtu ma' oħrajn bħalhom bil-kitba. Chat rooms jistgħu jinħalqu minn min ikun jitgħallem, imma aktarx ikun diffiċli biex wieħed isib ma' min jitħaddet.

Siti ta' netwerk soċjali simili għal Facebook iħaddnu sistema ta' chat room fihom infuħhom, imma xi wħud li jużawhom ma jkununx jixtiequ jagħtu dettalji dwar kif jistgħu ikunu kkuntattjati. Taħdit onlajn separata tista' tinbeda billi tuża *chat client* jew *embedded chat widget*. Pereżempju, mIRC <http://www.mirc.com/> iħallik toħloq ambjenti ta' taħdit filwaqt li tibqa' anonimu għal ħaddieħor. Mat-twaqqif ta' dan tagħżejjel username. Kull membru taċ-ħġadha jkun jista' jara biss dan l-isem magħżul għal maqlub tad-dettalji ta' min ikun južah.

Il-problemi ewlenin ta' dan it-taħdit hu n-nuqqas ta' kontenut u d-diffikultajiet li wieħed jiltaqa' magħħom biex jorganizza taħdit bl-użu tal-lingwi inqas mgħallima. Mill-banda l-oħra, meta marbuta ma' taħriġ u gruppi adattati (skont l-eta', interassi, etc) it-taħdit jista' jwassal għal komunikazzjoni vera u, meta jkun sostnut b'taħriġ fl-aħħar, tagħlim tal-lingwa.

Pereżempju, taħdita tajba dwar taħriġ marbut ma' attivita' tibni l-attivita' billi tkalli lok fejn tiżid li i-informazzjoni minn dawk li jkunu jitgħallmu, u li għalhekk ikunu jridu jużaw komunikazzjoni vera biex iwasslu l-informazzjoni ħalli jtemmu t-taħriġ.

Ara:

- mIRC <http://www.mirc.com/> – servizz li jħallik tingħaqad ma' chat rooms eżistenti jew twaqqaf iċ-čat room tiegħek stess.
- chatWING chatwing.com – embeddable chat room li tista' tiżid li tħalli jidher

Taħdit wieħed ma' ieħor

Skype

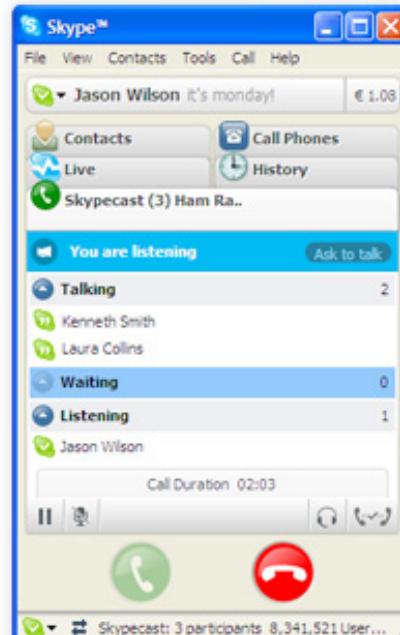
L-aktar programm populari għal taħdit onlajn hu l-iSkype Skype www.skype.com.

Skype jħallik tikkomunika bil-vidjo u telekomunikazzjoniet oħra.

Skype jista' jiġi installat fuq apparat tal-mowbajl li jkollu aċċess għall-internet.

OX'tista' tagħmel aktar:

- taqsam fajls ma' ħaddieħor
- SMS lil mowbajl oħra
- lista ta' indirizzi strutturata ċar

MSN Messenger

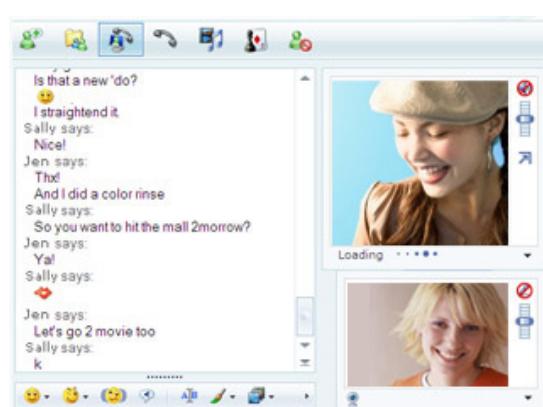
Pjattaforma oħra hu Microsoft Messenger.

Biex tkun taf aktar, mur

<http://get.live.com/messenger/overview>

Microsoft Messenger jinkludi għadd ta' kwalitatjet utli bħal:

- sejhiet bejn kompjuter u ieħor
- konverżazzjoni bil-vidjo
- qsim ta' fowlders
- lista tal-indirizzi

FaceTime

FaceTime hija applikazzjoni popolari ta' iPad/SmartphoneVideo-chat. Din hi simili għal Skype.

Babbel

Friends Abroad minn Babbel.com hu servizz biex jgħin lil dawk li jkunu jitgħallmu lingwa jsibu oħrajn bħalhom ma' min jitkellmu bil - <http://www.babbel.com/go/friendsabroad>
Iktar minn 17-il miljun ruġ minn iktar minn 190 paxjiż qiegħdin jitgħallmu lingwa bil-Babbel (sal-2014).^{iv}

WhatsApp

Għal dawk li jużaw mowbajl jew tablet, WhatsApp hi għoddha ta' komunikazzjoni popolari. B'madwar 190 miljun ruħ jużawha kull xahar fl-2014, din l-applikazzjoni qiegħda ssir malajr l-aktar forma ta' CMC (Computer-mediated communication) li hawn. Barra messaġġi bil-kitba, dak li jkun jista' jibgħat stampi, vidjos, awdjo u l-bqija, kif ukoll il-lokazzjoni tagħħom billi jużaw l-għajnejha ta' mapep integrati.

Ta' min isemmi li hemm ħlas annwali biex tuża WhatsApp. L-ewwel sena hi b'xejn kompletament, imma jekk tixtieq tkompli l-ispejjeż ikunu madwar \$0.99 USD fis-sena (sas-sena 2014). Għal aktar informazzjoni ara:

<http://www.whatsapp.com/>

Websajts ta' Netwerk Soċjali

Netwerk soċjali jara li jibni u jiżviluppa relazzjonijiet soċjali bejn in-nies li jaqsmu bejniethom interassi u/jew attivitajiet. Servizz ta' netwerk soċjali jikkonsisti essenzjalment rappreżentazzjoni ta' dak li južah (aktarx profil), il-ħoloq soċjali tiegħu jew tagħha, u varjeta` ta' servizzi addizzjonali. Hafna mis-servizz ta' netwerk soċjali huma marbuta ma' websajt u jipprovdu mezzi biex dak li jkun jikkomunika bl-internet, bħal bl-imejl u l-messaġġi. Għalkemm servizzi tal-komunita` onlajn huma sikkwit meqjusa bħala servizzi ta' netwerk soċjali f'sens wiesa', servizz ta' netwerk soċjali ġeneralment ifisser servizz marbut ma' individwu filwaqt li servizzi tal-komunita` onlajn hu marbuta ma' grupp. Siti ta' netwerk soċjali jħallu lil dawk li jużawhom biex juru ideat, attivitajiet, ġrajjiet u interassi fi ħdan in-netwerks individwali tagħhom.

Uħud mill-ikbar netwerks soċjali twaqqfu bil-ħsieb li jagħmlu l-konnessjonijiet tad-dinja reali b'mod digħi. Hafna netwerks oħrajn jiffokaw fuq kategoriji, li jvarjaw minn kotba u mužika għal negozju bla qligħ sa trobbija, bħala mezzi biex jagħtu servizzi u komunita` lil individwi b'interassi komuni.

L-ikbar netwerks soċjali għadhom il-karatteristiċi tagħhom li jiddistingu u minn oħrajn, bħal:

Facebook

Wieħed jista' jgħid li għall-2014 Facebook www.facebook.com hu l-aktar netwerk soċjali wżejt f'xahar madwar id-dinja. Minn Settembru 2006 kull min għandu minn tlettax-il sena

'I fuq u kellar indirizz elettroniku validu seta' jibda juža l-Facebook. Min južah seta' jžid il-ħbieb u jibagħtilhom messaġġi, u jaġġornaw il-profili tagħhom biex javżaw lil ħbiebhom dwarhom infuċċom. Barra dan, dawk li južawh jistgħu jingħaqdu ma' netwerks organizzati mill-post tax-xogħol, skola jew kulleġġ. L-isem ta' Facebook tnissel minn l-isem kollokwiu ta' direttorju li jingħata lill-istudenti fil-bidu tas-sena akademika f'universitajiet Amerikani, li jkun fihi ritratti u ismijiet ta' individwi biex jgħinhom isiru jafu lil xulsin.

Facebook hu għoddha ta' komunikazzjoni iffukat fuq livell personali li jista' jintuża bħala għoddha ta' komunikazzjoni professjonal. Dawk li južawh jistgħu jitkellmu ma' individwi jew jiffurmaw diskussjonijiet fi grupp kbir.

LinkedIn

LinkedIn hu sit ta' netwerk soċjali mixxut fuq in-negozju: www.linkedin.com użat l-aktar għal networking professjonal. Mit-8 ta' April 2010, LinkedIn kella registrat aktar minn 65 miljun membru f'aktar minn 200 paxjiż u teritorju madwar id-dinja. Is-sit issibu bl-Ingliż, il-Franċiż, il-Ġermaniż, it-Taljan, il-Portugiż u l-Ispanjol.

Twitter

Twitter www.twitter.com hu netwerk soċjali u servizz ta' blogging fiċ-ċokon li jħallik tibgħat u taqra messaġġi magħrufa bħala tweets. Tweets huma pubblikazzjonijiet qosra bil-kitba sa 140 tipa murija fuq il-paġna tal-profil tal-kittieb u mqassma lis-sottoskritti tiegħi, msejħha segwaċi. Il-messaġġi jistgħu jintbagħtu biss liċ-ċirku ta' ħbieb jew, awtomatikament, iħallu aċċess miftuħ. Minn tard l-2009, wieħed seta' jsegwi lista ta' kittieba flok issegwi kittieba individwali. Kull abbonat jista' jibgħat u jirċievi tweets mill-websajt ta' Twitter, SMS, jew applikazzjonijiet esterni (inklużi speċjalment dawk żviluppati għal smartphones). Filwaqt li s-servizz ma jiswa xejn biex tużah, jekk taċċessah b'SMS jista' jkollok tħallas tat-telefonati lil min jipprovdilek is-servizz tat-telefon. Bħalissa l-websajt južawha aktar minn 100 miljun mid-dinja kollha.

Pinterest

Pinteriset hu għoddha viżiva li wieħed juža biex jiġbor ideat għal proġetti u interassi. Dawk li južawha jistgħu jibnu l-listi tagħhom u jqassmuhom lil oħrajn fi ħdan Pinterest jew esternament minn siti ta' netwerk soċjali oħrajn.

Wieħed jiġbor u jqassam bords (isejħulhom 'Pins') lil sħabu. Il-bords jistgħu jkollhom midja differenti – vidjo, stampi u l-bqja – u jappellaw ħafna għal min iħobb il-viżwal. Mill-2011, Pinterest kien it-tielet l-ikbar sit ta' netwerk soċjali fl-Amerika.

Għal aktar informazzjoni ara:

https://www.pinterest.com/

Lino

Lino hi corkboard interattiva li tista' tintuża ma' oħrajn jew individwalment. Wieħed jista' jqassam midja billi jehmiżha man-notice board bħal ma jagħmlu n-nies fil-kċina d-dar

meta jwaħħlu nota b'pin. Lino hi għoddha tajba ħafna u faċli biex tużaha li tista' tiddaħħal fi blogg/websajt/wiki.

Ara: en.linoit.com

Hażna Cloud

Il-premessa wara hażna Cloud hija sempliċi biżżejjed - ikollok aċċess għall-fajls tiegħek minn kwalunkwe kompjuter konness mal-internet. Il-ħtieġa għal hażna sħaba żidet grazzi għaż-żieda f'daqqa fit-telefowns cellulari Android / IOS u tablets. Tablets huma mezzi utli tal-għażeb, iżda huma spiss nieqsa fil-kapaċità ta' hażna.

Dak li ta imbuttatura lil Cloud kien semplicejment dan – il-ħażna. Iżda maž-żmien xi fornituri inkorporataw karatteristiċi oħra sabiex tgħinhom jispikkaw minn xulxin.

Dropbox

Dropbox għall-ewwel toffrilek pakkett ta' 2GB b'għażla li tkallas biex tkabar l-ammont jew žjid sa 16GB billi tistieden oħrajn biex jabbonaw.

Li jipressjonak fi Dropbox hi li tista' tqassam il-fajls lil oħrajn b'mod faċli u malajr ħafna. Hemm għażla kif għandek taċċessa l-folders – jistgħu jitqassmu b'mod pubbliku jew privat. Għal dawk li huma inklinati teknoloġikament, Dropbox tista' tintuża bħala spażju fejn twaqqaf websajt.

Ara: www.dropbox.com

Google Drive

Google joffri 15GB ta' hażna għal dawk li jużaw. Tista' żžid l-ammont imma bi ħlas.

Google Drive mhux biss hu hażna cloud. Hemm sett sħiħ ta' programmi għall dawk li jużaw Google Drive. B'dan il-mod, immaterjali x'juža l-kompjuter tiegħek, dejjem se jkollok aċċess għall-fajls tiegħek u tkun tista' teditjahom.

Il-programmi provvuti huma: Document (Word Processing), Spreadsheet, Presentation, Form (Database) and Drawing.

Karatteristika tassew utli ta' Google Drive hi li tnejn jew aktar jistgħu jkunu jeditjaw dokument fl-istess ħin u ż-żewġ tibdiliet jiġu ssejvjati mingħajr ma jħassru lil xulxin.

Ara: <https://drive.google.com>

THemm għadd mhux hażin ta' alternattivi għal hażna cloud. Għal dawk li jużaw Mac hemm iCloud, għal dawk li jużaw Windows 8 hemm oneDrive. Madanakollu, f'dil-ġirja għall-ħażna Cloud, Dropbox u Google Drive bħalissa huma l-aktar popolari.

Riferenzi Onlajn

Karta Fonemika Interattiva (Ingliz)

Jista' jkun li l-aktar parti ikkomplikata fit-tagħlim tal-lingwa hi l-pronunzja. Aktarx hi l-inqas parti mgħallma fil-klassi. Għal ħafna għalliema hi xi ħaġa kumplessa, u għal għalliema barranin għal-lingwa ikollhom problema jekk huma stess ma jkunux jistgħu jirrelataw mal-istruttura fonemika tal-lingwa.

Mid-daqqa kif inhi bħalissa fl-Ewropa għal Tagħlim Integrat tal-Kontenut u l-Lingwa, il-pronunzja ta' lingwa barranija hi ta' ħtiega f'eta` żgħira.

Il-Pronunzja hi xi ħaġa li trid feedback il-ħin kollu, u fil-fatt ma jistax jgħallimhiekk kompjuter. Madakollu, jistgħu jgħinuk karti interattivi u taħriġ ta' listi ġenerali.

Il-ħolqa hawn taħt hi karta fonemika interattiva tal-Ingliz imfassla mill-British Council:
<https://www.teachingenglish.org.uk/article/phonemic-chart>

Wordlink

<http://multidict.net/wordlink/>

“Wordlink hi facilita` bbażata fuq il-web u din tgħaqqa paġni tal-web arbitrarji awtomatikament kelma b'kelma ma' dizzjunarji onlajn. Ĝiet żviluppata minn Caoimhon Ó Donnaile f'Sabhal Mør Ostaig bħal parti mill-proġett POOLS-T (2008-2010) iffinanzjat mill-Ewropa, u l-iżvilupp qiegħed jitkompla bħala parti mill-proġett TOOLS (2012-2014) iffinanzjat mill-Ewropa”^v Wordlink hi għoddha versatili li thallil min južaha jagħzel pagna tal-web u jkollu kull kelma kkonnottnejata ma' dizzjunarju onlajn f'għadd ta' lingwi differenti. Hi tipproċċa l-paġna tal-web mill-websajt Multidict (Ara Online Dictionaries).

Biez iżżejjid ħolqa ma' paġna tal-web partikolari, kull ma trid tagħmel hu li żżejjid l-indirizz tal-web (mingħajr www) ma' dan il-url:

<http://multidict.net/wordlink/?navsize=1&sl=en&url=...>

ie To add cnn.com:

<http://multidict.net/wordlink/?navsize=1&sl=en&url=cnn.com>

Min juža din jista' jikkrea t-test tiegħu li jgħaddi mill-Multidict.

Dizzjunarji Onlajn

Multidict - <http://multidict.net/multidict/>

“Multidict iħallik tagħżel malajr minn għażla ta' dizzjunarji onlajn. Hemm mibni fih database kbira ta' dizzjunarji b'informazzjoni fuq il-lingwi li jħaddnu u l-parametri li jirrikjedu. Multidict jipprova jiftakar l-għażiex ta' dizzjunarji preċedenti ta' dak li jkun biex iħaffef selezzjonijiet sussegwenti. Multidict jinkludi wkoll faċilita` li jillinkja ma' dizzjunarji f'format ta' stampa ta' paġna fil-Web Archive, Google Books, etc minn indiċi tal-ewwel kelma ta' kull paġna.”^{vi}

Multidict hu bla dubju l-aktar dizzjunarju utli fuq l-internet. Fih il-lingwi l-kbar kollha tad-dinja u xi wħud strambi wkoll.

Visuwords

<http://www.visuwords.com/>

Visuwords hu dizzjunarju u teżawru mfassal għal min jitgħallem aħjar viżwalment. Malli ddaħħal kelma tinhalaq animazzjoni li tagħtik definizzjonijiet u familji ta' kliem.

RSS (Rich Site Summary)

RSS (sikwit isejħulha 'Really Simple Syndication') hi familia ta' web feed formats użati biex jippubblikaw kontenut digitali li sikwit ikun aġġornat, bħal bloggs, aħbarijiet jew podcasts.

Dawk li jużaw kontenut RSS jużaw programmi li jgħidulhom 'feed readers' jew 'aggregators': dawk li jkunu jabbonaw għal feed billi jagħtu lill-qarrej tagħhom ħolqa għall-feed. Il-qarrej jista' mbagħad jiċċekkja l-feeds li abbonaw għalihom dawk li jkunu biex jara jekk żidied xi wieħed minn dawk il-feeds mill-aħħar darba li kien iċċekkja, u jekk ikun hekk, jakkwista dak il-kontenut u jipprezentah lil dawk li jkunu.

Kontenut ġdid jiżdied awtomatikament. Dan jgħin biex dak li jkun ma joqgħodx ifitħex diversi siti biex jara hemm kontenut aġġornat. Il-kontenut jasal direttament għand min ikun južah.

Programmi marbuta ma' RSS insibuhom għal diversi sistemi operattivi. Readers u aggregators għall-klient huma tipikament mibnija bħala programmi għalihom jew estensjonijiet għal programmi eżistenti bħal web browsers u qarrejja tal-imeljs. Hafna browsers għandhom support integrat għall-RSS feeds. Hemm wkoll applikazzjonijiet oħra li jistgħu jikkonvertu RSS feed f'paġna li tista' tidher bl-għajnejha ta' softwer li jaqra l-aħbarijiet, bħal Mozilla Thunderbird u Forté Agent. Din il-paġna sikwit jirreferu għaliha bħala usenet article.

Feed readers u aggregators tal-aħbarijiet ibbażati fuq il-web bħal ma huma Feedly <http://feedly.com/> jew Digg Reader www.digg.com m'għandhomx bżonn ta' installazzjoni ta' softwer u jħallu l-feeds ta' dak li jkun disponibbli fuq kull kompjuter li għandu aċċess għall-Web. Xi aggregators jikkombinaw web feeds eżistenti f'oħrajn ġoddha, pereżempju jiġbru kull haġa relatata mal-futbol minn diversi feeds ta' sports u jipprovd feed tal-futbol ġidida.

Fuq paġni tal-web, web feeds (RSS jew Atom) huma tipikament illinkjati mal-kelma 'abbona' (subscribe), rettangolu oranġo, jew bl-ittri RSS. Hafna aggregators tal-aħbarijiet, bħal 'My Yahoo!', jippubblikaw buttuni ta' abbonament biex jintużaw fuq paġni tal-web biex jissimplifikaw il-proċess għaż-żieda ta' feeds tal-aħbarijiet.

Ara:

- Feed Reader - <http://www.feedreader.com> - RSS feed reader onlajn

- Thunderbird - <http://www.mozilla.org/en-US/thunderbird/> - Email client and RSS reader
- Netvibes - www.netvibes.com – Online dashboard and RSS reader

Tagħlim ta' Lingwi Barranin lil Studenti b'Nuqqas ta' Smigħ

Tagħlim dwar studenti torox jew b'nuqqas ta' smigħ

SIGNAL hu proġett transnazzjonali ta' taħriġ u kompetenza tal-lingwa li jitħabat biex ikattar kuxjenza dwar il-kultura ta' nuqqas ta' smigħ u lingwi tas-sinjalist f'organizzazzjonijiet, min iħaddem, impjegati u nies li jisimgħu. Għandu l-għan li joħloq bidla fl-attitudni u l-impenn tal-organizzazzjonijiet, dawk li jħaddmu, stabilimenti edukattivi, awtoritatiet pubbliċi u s-soċjeta` kollha għal kif dawk b'nuqqas ta' smigħ huma meqjusa u ttrattati.

Il-pajjiżi li qegħdin jipparteċipaw huma r-Repubblika Čeka, il-Filandja, l-Irlanda, Spanja u r-Renju Unit.

Il-pakkett biex iqajjem kuxjenza ta' SIGNAL għandu l-għan li jiprovd mekkaniżmu li se jgħib bidla fil-mod kif is-soċjeta` b'mod ġenerali ġġib ruħha ma dawk b'nuqqas ta' smigħ – mhux billi tkun tolleranti bħalma kien fil-passat imma b'integrazzjoni fis-soċjeta`, aċċess u fehim tal-ħtiġijiet.

Il-prodotti jinkludu ktieb, dokumentarju fuq DVD, CD-ROM u websajt.

Għal aktar informazzjoni, ara www.signallproject.com

Għajjnuna biex tgħallem studenti neqsin mis-smigħ permezz ta' materjal awdjo-viżiv

- Hu vantaġġ minn varjeta` ta' mezzi ta' għajjnuna għas-smigħ (eż.: amplifikaturi) biex tara televixin barrani jew films b'lingwi barranin.
- Uża aktar attivitajiet ta' qari/kitba bħalma huma vidjos transkritt jew softwer għat-tagħlim tal-lingwa bl-ġħajnejha tal-kompjuter.
- Meta jkun possibbi, uża klipps tal-vidjos jew films li jkollhom sottotitli fil-lingwa barranija

Sottotitli edukattivi għal tfal torox

Bħala regola s-sottotitli għandhom ikunu ċaru u li jinftieħmu mingħajr ma jtellfu mill-awdjo/vidjo għax l-attenzjoni tkun marret biss fuq il-kliem. Biex tiżgura li s-sottotitli huma ċari, ta' min jirikk manda li tintuża tipa Serif. Għal aktar informazzjoni dwar tipi Serif, ara l-paġna tal-Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Serif>

Sottotitli edukattivi għal tfal torox

- Damper, R. I., Baker, R. G., Lambourne, A. D., Downton, A. C., King, R. W. and Newell, A. F. (1984) Educational subtitling for deaf children. Mir-rapport ta' dak li ħareġ mit-Tieni Konferenza Internazzjonali dwar Inġinerijsa tar-Riabilitazzjoni, pp. 304-305.

- Tagħlim tal-Ingliż lil studenti torox fiċ-Ċina.
<http://www.eslcafe.com/forums/teacher/viewtopic.php?t=1056>
  - Holqa Ingliż ta' lista ta' forums u istituzzjonijiet ta' riċerka li jaqdu l-ħtiegijiet ta' nies torox
<http://www.deafblind.com/deafness.html>

Tagħlim tal-Lingwa bl-Għajnuna tal-Komputer fi ħdan il-qafas ta' Tagħlim Ibbażat fuq Biċċa Xogħol

Għalxiex it-Tagħlim Ibbażat fuq Biċċa Xogħol?

Il-metodoloġija tat-tagħlim ibbaż fuq biċċa xogħol għandha ħafna min japprova ha minn-habba li tiffoka fuq min ikun jitgħallek u għalhekk hi differenti mill-mudell ta' Ipprezenta, Ipprattika u Ipproduċi.

B'dan il-mudell l-ghan hu li tippreżenta forma/struttura, tinkoraġġixxi l-istudenti biex jipprattikaw dak li jkun ġie ppreżentat u fl-aħħar jiproduċu numru ta' sentenzi billi jużaw il-forma Prattikata. B'dan il-mod l-ghalliem għandu kontroll shih ta' dak li l-istudenti jaħdmu fuqu, jagħmlu u jgħidu. L-ghalliem jaħdem f'qafas fejn it-tweġibiet jistgħu jkunu tajbin jew tħżiena skont ma jkun ġie mgħallem – immaterjali jekk l-istudent ikun kiteb sentenza tajba, l-ghan tat-taħriġ hu li tqabel Dak li jkun ġie ppreżentat fl-ewwel Stadju.

Il-mudell Ippreżenta, Ipprattika u Ipproduċi jkollna nammettu li hu restrittiv għat-tagħlim. Sfotumatament, kien l-aktar metodu mifrux kullimkien għat-tagħlim tal-lingwa għal dawn l-ahħar ħamsin sena u għadu s'issa wżat minn ħafna awturi ta' kotba.

It-Tagħlim Ibażat fuq Biċċa Xogħol hu metodoloġija bbażata fuq tagħlim tal-lingwa bil-produzzjoni ta' biċċa xogħol biex tagħti l-hajja l-isportanjeta` u l-individwalita` tal-klassi – f'kelma waħda, titgħallem billi tagħmel. Is-suċċess tal-biċċa xogħol jieħu preċdenza fuq it-tip ta' lingwa wżata, jiġifieri l-funzjoni qabel il-forma. L-ghan tal-metodu tat-Tagħlim Ibażat fuq Biċċa Xogħol hu li kull minn ikun qiegħed jitgħallem, billi jaħdem fuq attivita` differenti u primarjament ma' oħra rajn bħalu, jgħaddi minn proċess intern ta' tagħlim individwali. L-aqwa biċċa xogħol li għandu l-għalli hem hi li jipprovd i-l-materjal għat-tagħlim, l-aktivitajiet u li jgħid biex tinfha atmosfera rilassata fil-klassi.

Eżempju ta' Pjan ta' Lezzjoni

Fl-eżempju li ġej għandna lezzjoni bbażata fuq biċċa xogħol li fiha jintuża xi softwer tat-TLGħK – Clilstore u Hot Potatoes. L-ġħan tal-lezzjoni hu li jagħti lill-istudenti vokabularju bbażat fuq lingwa teknika marbut ma' kif tiwwajjerja plagg Ingliż. Dan it-taħriġ jinsab onlajn bil-Bask, id-Daniż, l-Olandiż, l-Ingliż, il-Gaelic (Irlandiż), il-Ġermaniż, ir-Rumen u l-Ispanjol fuq <http://multidict.net/clilstore/>

Lista ta' materjali:

- a. Plaggs tal-elettriku – l-aħjar li jkollok plaggs Inglizi għax dawn huma aktar ‘ik komplikati’, imma plaggs oħrjan jistgħu jintużaw.
- b. Wajer tal-elettriku
- c. turnaviti
- d. Wire cutters
- e. Wire strippers (imma tista’ tuża wire cutters jekk ma ssibx)

Pjan tal-lezzjoni

1. L-istudenti jiġu ppreżentati l-materjali tal-TLGħK, f'dan il-każ applikazzjoni fuq il-web ta’ vidjo bit-test, segwit bit-taħriġ: <http://multidict.net/wordlink/?nav-size=1&sl=en&url=http://multidict.net/clilstore/page.php?id=245>
2. L-istudenti jaħdmu materjal multimidjali li hemm fuq il-web billi jagħmlu dawn l-attivitajiet:

The screenshot shows a Multidict interface for a video titled "Wiring a Typical British Plug (Intermediate level)". The video player shows a hand using pliers to strip and connect wires to a plug. To the right of the video is a "Unit Info" panel with a note about Multidict linking words to dictionaries. Below the video is a small image of a green plug. A large callout box points from the top right towards a text box at the bottom. The text box contains the following text:

Il-kliem kollu (ħlief possibbilment dawk li huma parti minn holqa eżistenti) f'din il-pażna tal-web huma l-linkjati ma' Multidict għal selezzjoni ta' dizzjunarji. Jekk kelma tidher fuq sfond iswed meta tgħaddi minn fuqha, tista' tikklikkja fuqha biex tfittxha fid-dizzjunarju. Multidict iħallik tqalleb minn dizzjunarju għal ieħor u minn lingwa għal oħra jekk tkun trid.

Ara l-vidjo li jagħtik l-istruzzjonijiet kif tiwwajjerja plagg Ingliz.

Aqra t-test waqt li tisma' l-vidjo. Agħfas 'next' meta tleсти.

Vocabulary Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

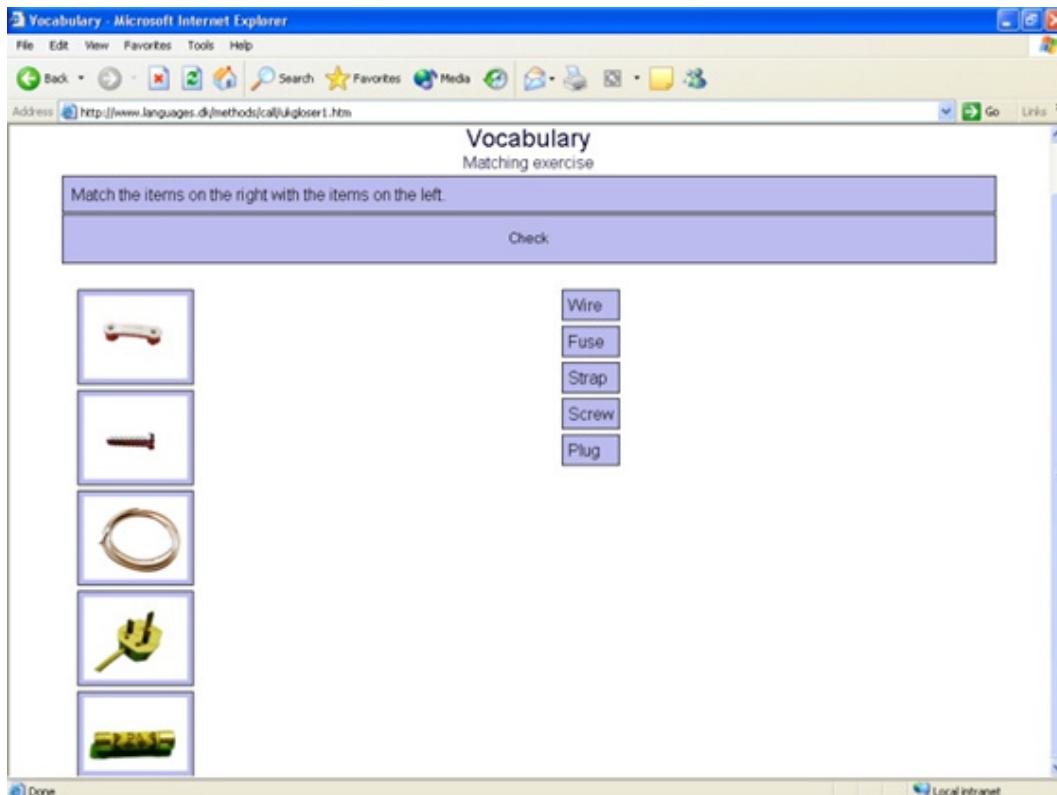
Address <http://www.languages.dk/methods/call/uklgesort.htm> Go Links

Vocabulary
Matching exercise

Match the items on the right with the items on the left.

Check

Wire
Fuse
Strap
Screw
Plug

Qiegħed il-kliem maġenb ir-ritratti rispettivi biex titgħallem il-vokabularju tekniku.

http://www.languages.dk/methods/call/uklryds1.htm - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

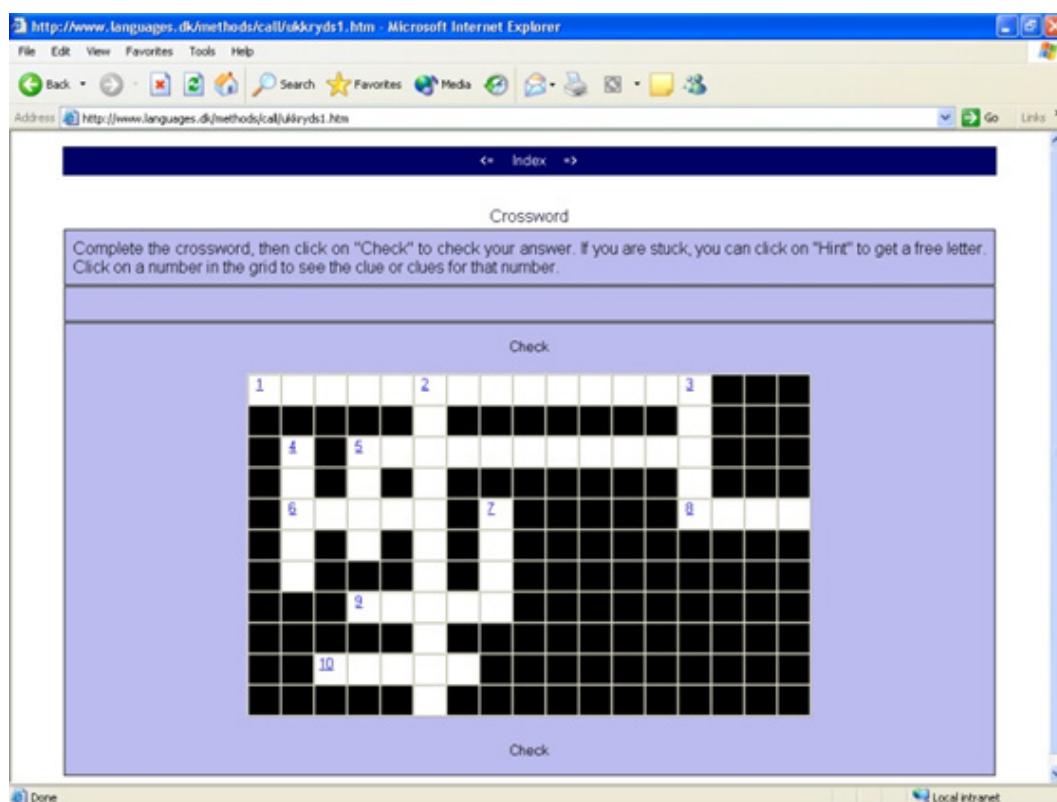
Address <http://www.languages.dk/methods/call/uklryds1.htm> Go Links

<- Index ->

Crossword

Complete the crossword, then click on "Check" to check your answer. If you are stuck, you can click on "Hint" to get a free letter. Click on a number in the grid to see the clue or clues for that number.

Check

Imla t-tisliba bil-kliem tekniku.

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer window with the URL <http://www.languages.dk/methods/call/ukblank1.htm>. The page title is "Gap-fill exercise". A text box contains instructions: "Fill in all the gaps, then press "Check" to check your answers. Use the "Hint" button to get a free letter if an answer is giving you trouble. You can also click on the "[?]" button to get a clue. Note that you will lose points if you ask for hints or clues!" Below the instructions is a purple text area containing several sentences with gaps for the user to fill in:

- Wiring a [ ] - Instructions
- This is a [ ] British thirteen-amp plug.
- Let me [ ] you how to [ ] such a plug.
- Loosen the [ ] screw to [ ] the cover.
- Look at the strap at the [ ], which [ ] the flex.
- To [ ] the strap loosen the two [ ] that hold it.
- All British plugs need a [ ].
- Many come [ ] a thirteen-amp fuse when you buy [ ], but you should fit a fuse of the right [ ] to protect the [ ].

At the top of the purple text area are "Check" and "Hint" buttons. At the bottom are "Done" and "Local intranet" buttons.

Kompli dan it-taħriġ billi ddaħħal il-kelma nieqsa meħuda mit-test tal-vidjo.

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer window with the URL <http://www.languages.dk/methods/call/ukblank2.htm>. The page title is "Mixed-up sentence exercise". A text box contains instructions: "Put the parts in order to form a sentence. When you think your answer is correct, click on "Check" to check your answer. If you get stuck, click on "Hint" to find out the next correct part." Below the instructions is a purple text area containing three horizontal lines for the user to arrange words into a sentence. At the bottom are "Check", "Restart", and "Hint" buttons. Below the text area is a row of buttons with the words: is, typical, this, plug, thirteen-amp, British, a.

CGħaqqad is-sentenza billi tqiegħed il-kliem f'postu.

3. Meta l-istudenti jkunu spiċċaw ix-xogħol fuq il-kompjuters, skont ma jifilħu, huma jingħataw verżjoni testwali tal-istess istruzzjonijiet. It-testi jistgħu jitniżżlu minn http://www.languages.dk/methods/#Teacher_Course_materials
4. L-istudenti jaħdmu f'pari: Student A jgħid lil Student B kif għandu jiwwajjerja plagg Ingliz. Student A jist' jgħin lil Student B fil-lingwa, imma ma jagħmel xejn li Student A ma jgħidlux. It-test jista' jintuża bħala għajnejha supplimentari, imma l-istudenti għandhom jippruvaw jevitaw dan.

5. L-istudenti jibdlu r-rwol tagħhom u jirrepetu l-attivita` t'hawn fuq.

Appendici

Hot Potatoes – prodott ta' Half-Baked Software

Hot Potatoes hi ġabrab ta' 5 programmi (JMix, JCross, JMatch, JQuiz u JCloze) u masher.

Għodda tal-masher kienu popolari fil-bidu tal-elfejnijiet. Kienu mfassla biex jiġbru flimkien ghadd ta' programmi differenti u juruhom bħala entita` waħda. Pereċempju, f'Hot Potatoes hemm 5 programmi li jipprodu u varjeta` ta' taħriġ separat. Il-program masher jippermetti kull wieħed mit-taħriġ jingħabar f'paġna tal-web waħda – biex tkun eħxek biex ittellagħha.

It-taħriġ kollu maħluq f'Hot Potatoes jista' jiġi esportat f'format html, li jħalli t-taħriġ isir interattiv. It-taħriġ kollu jista' mbagħad jittella' f'hażna cloud, bħal Dropbox, biex ikun milħuq mill-istudenti minn kullimkien, jew installat fuq kompjuters.

Lezzjonijiet li jispjegaw kif tuża l-Hot Potatoes jinsabu hawn:

<http://hotpot.uvic.ca/tutorials6.php>

Dehra fuq fuq ta' Hot Potatoes

Biex tidra aħjar il-Hot Potatoes, aħdem il-lezzjonijiet onlajn imsemmija hawn fuq. Meta tagħmel hekk inti tkun fil-fatt taħdem it-taħriġ divers maħluq minn Hot Potatoes u

Quandary (programm ieħor mill-istess żviluppaturi).

Hot Potatoes hu versatili ħafna għal dak li hu sappor tal-lingwa. Is-softwer innifsu jinsab biss fi ftit lingwi, imma il-kontenut tat-taħriġ jista' jkun addattat fi kwalunkwa lingwa – mela kull istruzzjoni u kumment jista' jingħata fil-lingwa konċernata.

Bħala eżempju tar-riżorsi li nsibu f'dawn il-ħoloq hemm "Video on Demand Resources" from the Ashcombe School, ir-Renju Unit:

http://www.ashcombe.surrey.sch.uk/Curriculum/modlang/spanish/index_sp_video.htm

IFnofs I-2006 dan is-sit offra b'xejn dawn it-totali ta' vidjos: 35 Franciż, 23 Ģermaniż, 16 Spanjol u 8 Taljani. Kull vidjo hu akkumpanjat b'taħriġ li sar bil-Hot Potatoes. Il-vidjos jittrattaw dwar: Jien innifsi, il-Familja u l-ħbieb, Mogħdija taż-Żmien/Divertiment, Ħin Hieles, Flus fil-But, L-Ambjent Lokali, Id-Dar, Id-Dar u l-ħajja Fiha, Ir-Rutina ta' Kuljum, Edukazzjoni, Suġġetti tal-Iskola, Vjaġġar u Trasport, Vaganzi u Turiżmu, Ikel u Xorb, Xiri u Servizzi, Ħajja b'Saħħietha, Stil ta' Ħajja b'Saħħietha, Xogħol, u Karrieri u Pjanijiet.

Hot Potatoes jiprovd wkoll għażla biex tesporta t-taħriġ digżitali f'taħriġ għal fuq karta.

N.B. Hot Potatoes hu programm 'freeware', li jfisser li m'għandux sappor mill-iżviluppaturi. Hemm forum onlajn ta' 'esperti' li jużaww, imma m'hemmx garanzija li se jkun provdut sappor.

Hot Potatoes – JCloze (Jagħmllek silta bi kliem nieqes)

JCloze hu programm li jħallik toħloq taħriġ bi kliem nieqes. L-aħħar taħriġ jista' jinħad dem onlajn, fuq kompjuter offlajn jew anki fuq karta.

Hot Potatoes – JMatch (Jiġġenera tqabbil ta' Kliem/Stampi)

JMatch hu programm li bih tista' toħloq taħriġ ta' tqabbil. Dan jista' jsir onlajn jew offlajn, b'possibbila` li tagħmel flexxkards biex tipprintjahom.

Hot Potatoes – JQuiz (Joħloq Kwizis)

JQuiz hu programm li bih tista' toħloq kwizis bi tweġibiet qosra jew b'għaċla multipla. Il-kwizis jistgħu jiġi pprintjati jew isiru fuq il-kompiuter (onlajn jew offline).

Hot Potatoes – JCross (Jiġġenera Tislibiet)

JCross joħloq tislibiet li jistgħu jinħadmu onlajn jew offlajn. Tista' wkoll tipprintjahom.

Hot Potatoes – JMix (Jiġġenera Kliem Imħallat)

JMix hu programm li jħallat test bl-addoċċ. L-istudent jista' mbagħad jgħaqqa qad is-sentenza sew. Dan jista' jsir fuq kompjuter jew jiġi pprintjat.

Il-Menu tal-Lingwa

Sensiela ta' taħriġ oħra tinsab fuq <http://www.thelanguagemenu.com>. SDiversi għodod li hemm jistgħu jintużaw b'xejn. Għandek ukoll ġimxha tipprova b'xejn fil-każ li tixtieq

tipprova xi jsarrfu l-facilitajiet/ghodod avvanzati.

Generatur ta' Logħob fuq Bord

Agħżel minn tliet qisien. Tista' żid stampi mill-clipart gallery – jew tikteb int stess it-test, il-mistoqsijiet jew taħriġ grammatiku – u thall li l-studenti tiegħek jaħdmu fuq il-grammatika u l-vokabularju billi jilagħbu logħba.

Il-ġeneratur tat-Tombla għandu 3 possibiltajiet: tagħmel il-bords tat-tombla bl-istampi, thallat stampi u kliem jew kliem biss, u tagħżel il-qies tal-bord tat-tombla skont ma teħtieg. Il-clipart gallery tipprovvidek mijiet ta' possibbiltajiet għal din l-ghoddha. Agħżel jew ħawwad. Sempliċiement oħloq, iġġenera fajl pdf u ipprintja. Billi tagħfas 'refresh' tista' tbiddel l-istampi f'sekonda.

Generatur tat-Tislibiet

Tista' toħloq żewġ tipi ta' tisliba f'tebqa t'għajnej. It-tislibiet huma mod ħafif kif tipprattika l-vokabularju. Uża l-vokabularju mill-clipart gallery biex toħloq tislibiet bilingwi f'kategoriji diversi.

Tiftix il-Kelma

Daħħal il-kliem li tixtieq moħbijsa, bil-ħjiel jew mingħajru. Din l-ghoddha toħloq malajr kartataħriġ bit-tweġibiet u li tista' tipprintjaha. Tista' wkoll tużaha mal-clipart gallery multilingwu.

Imla fejn Meħtieġ

Oħloq il-kartitaħriġ tiegħek jew uža d-database b'mijiet ta' sentenzi mnejn tagħżel.

Agħmel il-flexxkards tiegħek

Żid sentenza li tixtieq ikollo fuq flexxkard, iġġenera dokument pdf u ipprintja. Għal materjal li tixtieq li jservik aktar biex terġa' tużah, iksi bil-plastik il-karti. Uża din l-ghoddha biex toħloq temi ta' diskussjoni għall-klassi tiegħek, prattika ta' kliem bilingwu jew karti ta' informazzjoni. Tista' wkoll tagħżel stampa mill-clipart card gallery, iżżejjit it-test li trid ġdejn l-istampa u tipprintja.

Semmi l-istampi

Dan jaħdem bl-istampi, bil-ħjiel jew bla ħjiel u/jew bit-tweġibiet. Hu perfett għal użu bilingwu wkoll. Agħżel il-lingwa nattiva u ħalli l-studenti jiktbu l-vokabularju fil-lingwa mgħallma/l-oħra.

Generatur ta' taħriġ it-tqabbil

Uża dan biex toħloq il-kartitaħriġ tiegħek bl-istampi, iżżejjit it-test li trid jew kelma biss għall-studenti tiegħek biex iqabblu l-istampa mat-test.

Agħżla multipla

Agħmel il-kartataħriġ b'għażla multipla malajr b'dan il-ġeneratur. Ikteb il-mistoqsija tiegħek u agħti xi alternattivi, u ikkrea dokument pdf. Teħodlok biss minuta. Uża

għall-prattika tal-vokabularju, taħriġ bilingwu, spjegazzjonijiet, matematika, kartitaħriġ b'mistoqsijiet u tweġibiet, u l-bqija.

Kliem Nieqes

Żid test fil-ġeneratur tal-kliem, agħżel l-intervall għall-kliem li trid nieqes, iddeċiedi dwar il-qies tat-tipa, ipprintja l-fajl pdf tiegħek u l-kartataħriġ lesta biex tužaha. Issa għandek silta bi kliem nieqes u list qasira ta' kliem mnejn tagħżel l-aħjar kelma.

Kliem maqsum

Aqsam il-kliem fi tnejn u ħalli l-istudenti jgħaqqu duhom, bil-]jiel jew mingħajrhom. Din hi għodda eċċellenti biex tipprattika il-prefissi u s-suffissi, jew sempliċiment biex taħdem fuq il-vokabularju. Ikteb il-kelma f'żewġ partijiet, jekk trid żid ħajjal, u ipprintja l-fajl pdf tiegħek. Faċċi tagħmilha.

Framework

Agħżel din l-ġħodda meta trid l-istudenti jimlew kliem fil-framework, stampi jew kliem magħżul mill-clipart gallery. Ikteb il-kliem int innifsek. Jista' jintuża għal studenti bilingwi biex jittradu l-kelmiet-ħajjal. Agħżel bejn l-isfond normali jew l-isfond iswed. Tista' wkoll tipprintja t-tweġibiet.

Sentenzi mħawda

Ikteb sentenza u ipprintja dokument pdf. Il-ġeneratur iħawwad is-sentenza u int għandek kartataħriġ lesta għall-istudenti biex biha jipprattikaw l-ordni tal-kliem.

Spiral tal-kliem

L-isprial tal-kliem jaħdem bl-istess mod li taħdem tisliba, imma l-programm jiġġenera l-kaxex f'forma ta' spiral. Tista' wkoll toħloq spiral li għandu l-ewwel u l-aħħar ittra mxebilkin. Dan hu għodda għall-bilingwiżmu wkoll.

'Lined'

Din hi għodda biex tagħmel taħriġ tal-kitba għall-istudenti tiegħek. Uża kliemek, uža kliem u stampi mill-clipcart gallery tagħna u staqsi lill-istudenti jispiegawlek għalxiex jintużaw dawn l-oġġetti, kif tužahom, ikteb sentenza fuq il-kelma, jew żid sinonimi għall-kelma. Hafif għal-livelli kollha.

Biezx tipprova dawn ir-rizorsi, ara:

<http://www.thelanguagmenu.com>

ⁱ <http://www.ecdl.org/index.jsp?p=93&n=94>

ⁱⁱ <http://www.ict4lt.org/en/index.htm>

ⁱⁱⁱ <http://multidict.net/clilstore/about.html>

^{iv} <http://about.babbel.com/en/>

^v <http://multidict.net/wordlink/about.html>

^{vi} <http://multidict.net/multidict/about.html>